

Termeléshez kötött támogatások

Az Európai Unió Közös Agrárpolitikájában meghatározó és Magyarország számára kiemelt jelentőségű a tagállami mozgástér keretében kialakítható termeléshez kötött támogatások rendszere. A 2021/2115/EU rendelet alapján ez egy olyan támogatás, melynek feltétele a támogatható állat tartása, illetve növénykultúra termelése a vonatkozó rendeletben meghatározottak szerint.

Az EU rendelet 32-34. cikk alapján a termeléstől függő támogatás csak a tagállamok azon ágazatainak vagy régióinak nyújtható, ahol bizonyos nehézségekkel küzdenek olyan meghatározott gazdálkodási típusok vagy mezőgazdasági ágazatok, amelyek gazdasági, társadalmi vagy környezetvédelmi szempontból kiemelt fontosságúak. Ezek alapján Magyarországon az alábbi ágazatokban lehet igényelni e támogatást:

- **növénytermesztés:** cukorrépa, rizs, ipari zöldség, zöldségtermesztés, extenzív és intenzív gyümölcs, ipari olajnövény, szemes- és szálas fehérjenövény termesztés;
- **állattenyésztés:** anyajuh, anyatehén, hízott bika, tejhasznú tehéntartás.

A kérelmezőnek aktív mezőgazdasági termelőnek kell minősülnie és a fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű-jövedelemtámogatásra (BISS) jogosult gazdálkodónak kell lennie. Ezen kívül rendelkeznie kell ügyfél azonosítóval, az állattartók esetében a tenyésztési információs rendszerben azonosítóval, illetve rendelkezniük kell még állatlétszámról szóló ENAR nyilvántartással.

Az egyes támogatási jogcímek igénylésének az alapfeltétele, hogy a mezőgazdasági termelő tárgy-év június 16-án rendelkezzen 1 hektár minimális BISS jogosult területtel vagy adott naptári évben igényelt vagy kapott, állatokra vonatkozó, létszámalapú, termeléshez kötött közvetlen támogatásainak összege meghaladja a száz euró értéket. Növénytermesztési termeléshez kötött támogatásom esetén az igénylés további feltétele a minősített szaporítóanyag-használat, valamint a szemes fehérjenövények és a rizs esetén a minimális hozam igazolása. A minősített szaporítóanyag használat igazolása 2023-tól a termeltető, a termelői integrációs szervezet, a termelői csoport vagy a termelői szervezet által történő beszerzés vagy előállítás dokumentumai mellett az őstermelők családi gazdasága által kiállított dokumentummal is igazolható. Az egységes területalapú támogatáshoz hasonlóan a termeléshez kötött területalapú támogatásra is az a termelő jogosult az adott területre (táblára) vonatkozóan, a szankciómentes benyújtás utolsó napján jogszerű földhasználattal rendelkezik.

Az egységes kérelemben be kell jelenteni valamennyi, az ügyfél jogszerű használatában lévő területet. A támogatást támogatási jogcímenként, naptári évenként és mezőgazdasági termelőnként egy alkalommal lehet igényelni. A támogatható minimális állatlétszám egy egyed. Egy állat után az egyed élete során csak egy típusú termeléshez kötött közvetlen támogatás vehető igénybe, az a kérelmezés ideje során nem változtatható. Ennek gyakorlati jelentősége a kettős hasznú tehének esetében van. Nincs lehetőség tehát ugyanazon tehén után egyik évben tejhasznú tehén támogatást, másik évben pedig anyatehén támogatást igényelni.

Amennyiben az állat után termeléshez kötött anyatehén átmeneti nemzeti támogatást igényel a termelő, akkor uniós forrásból is csak anyatehén támogatás igényelhető. Csak a külön jogszabályban előírt ENAR előírásoknak megfelelően jelölt és nyilvántartott egyedek jogosultak támogatásra.

Fontos változás, hogy a korábbi évekkel ellentétben édeskömény esetén az idei évtől már csak az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet 3. és 5. számú melléklete szerinti paramétereknek teljeskörűen megfelelő szaporítóanyag használata fogadott el. Ez a növénytermesztési hatóság által legfeljebb a vetést, illetve telepítést megelőző két évben kiállított vetőmag-minősítő bizonyítvánnyal igazolható.

A termeléshez kötött támogatások feltételrendszere 2023-tól összhangban kell, hogy legyen a víz keretirányelvvel, emiatt pedig célzott ellenőrzések keretében vizsgálják majd a hatóságok a víz mennyiségi és minőségi védelmét garantáló előírások betartását. Fontos, hogy a vízhasználati engedély vagy környezetvédelmi engedély nem feltétel, illetve annak hiánya nem jelenti a támogatásból való automatikus kizárást.

A fajlagos támogatási összeg a rendelkezésre álló pénzügyi boríték és az összes megállapított terület vagy állatlétszám hányadosaként megállapított összeg, amely a rendelet a 1. mellékletben meghatározott fajlagos minimum és maximum értékek által meghatározott értékhatárokon belül kell maradnia.

Az egyes termeléshez kötött közvetlen támogatásokra vonatkozó 2024–2026. évi támogatási keretösszegek és fajlagos minimum és maximum értékek (euró)

Támogatás megnevezése	2024–2026. év		
	Keretösszeg, euró	Fajlagos minimum, euró	Fajlagos maximum, euró
Anyatehéntartás	34 631 327,25	111,96	174,94
Hízottbika	5 061 180,70	40,76	65,22
Tejhasznú tehéntartás	68 274 257,17	237,74	396,24
Anyajuhtartás	21 767 730,60	24,16	35,53
Cukorrépa termesztés	7 915 693,20	424,52	881,70
Rizstermesztés	1 979 171,48	582,75	874,13
Ipari zöldségnövény termesztés	15 619 889,00	260,44	390,66
Zöldségnövény termesztés	6 455 314,80	180,92	289,48
Ipari olajnövény termesztés	740 499,63	76,71	142,47
Extenzív gyümölcsstermesztés	6 063 331,33	143,54	191,39
Intenzív gyümölcsstermesztés	6 653 919,68	280,11	429,50
Szemes fehérje-takarmány-növény termesztés	15 962 772,76	163,01	302,73
Szálas fehérje-takarmány-növény termesztés	10 985 262,30	44,92	77,00

A részletes szabályokat a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 19/2024. (IV. 9.) AM rendelet (CIS rendelet) tartalmazza. További információ a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara KAP 2023-2027 aloldalán olvasható.